

Nem tudni, mióta létezik a Székelyudvarhely és Csíkszereda közötti rivalizálás, de tény, hogy a múltban gyökerező ellentétek, gazdasági és politikai érdekek sokszor felülmúlták a közös, nemzeti érdekeket.

Az ellentét kialakulása talán a tatárjárás időszakára vezethető vissza, de lehet, hogy az 1968-as megyésítés volt az igazi kezdet.

A városi legenda szerint a forrást egy udvarhelyi temetőben kell keresni, ott a fejfa vagy sírkő, melyen az „Itt nyugszik Székely Tam...1828–189...” felirat alatt ez olvasható: "Itt es jobb, mint Csíkban."

Folytatódik a Homoród-Rika-Küküllő Leader Egyesület Érték-kaland (ÉK) elnevezésű kezdeményezése, melynek célja, hogy az egyesület által lefedett térség közismert vagy éppen rejtett értékeit felleltározza, megismertesse, továbbá játékok és túrák által tovább népszerűsítse.

Készül tehát térségünk ÉKességeinek leltára, gyalog- és biciklitúrákkal fűszerezve. Az Érték-kaland médiapartnere az uh.ro.

Telegdiék rótták a székelyt

Különbek lennének az udvarhelyszéki székelyek? Tény, hogy Székelyudvarhely környékén, tehát azon a vidéken, ahol a legkorábbi és a legtöbb rovásfelirat eddig előkerült, az Árpád-kor

óta a telegdi székelyek éltek, akik a kutatók szerint a Bihar megyei (Mező)telegdről érkeztek ide a 12-13. században.

Benkő Elek kolozsvári születésű régész szerint az Udvarhelyszéken feltűnően gyakori középkori rovásfeliratok azt sejtetik, hogy a telegdi székelyeknél a rovásírás használata régebben alakult ki, és mindig is gyakoribb volt, mint a székelység többi részénél.

Udvarhelyszék vezető szerepéről **Györffy György** Széchenyi-díjas történész írt *A székelyek eredete* című művében:

"Az a körülmény, hogy Telegdi-, később Udvarhely-széknek a többi szék mellett vezető szerepe volt, hogy a Székelyföld egyházi beosztásában a telegdi főesperesség volt a legjelentősebb és hogy területileg a bihari Telegd fekvése mutat a legmesszebb vissza, arra enged következtetni, hogy a legősibb szervezet, amelyből végeredményben az összes többi kivált, a bihari Telegd környéki székely törzs lehetett."

Udvarhely kimaradt a megyéből

Ha volt korábban ellentét, ha nem, **az 1968-as megyésítés igencsak felborzolta a kedélyeket**, akkor dőlt el, hogy melyik település lesz Hargita megyeszékhelye.

Az udvarhelyiek levelet is írtak az akkori pártvezetésnek: "A történelem során Udvarhely volt a székely anyaszék, és Székelyudvarhely a székely anyaváros. Itt székelt a székely székek közigazgatási feje, a székely főkapitány, itt volt letéve a hatalom pecsétje, itt volt elhelyezve levéltára, itt voltak a törvényhozási gyűlések. Földrajzi elhelyezésénél fogva, **Székelyudvarhely természetes kapu az alvidék és felvidék között**

. Ennek köszönheti évezredes létét, ezért indulnak sugárszerűen innen az összes közlekedési utak Gyergyó, Csík, Háromszék, Erdővidék, a Kis Küküllő és Sóvidék felé. Székelyudvarhely akkor is betöltötte az anyaváros szerepét, amikor úttalan utakon, gyalog, lóháton vagy fakószekéren folyt a közlekedés."

Udvarhelynek állt a zászló, ám a csíkiak egyáltalán nem örültek az új helyzetnek, kimondottan megalázónak tartották, **inkább tartoztak volna Kovászna megyéhez, mint Udvarhelyhez.**

A csíkiak „kötelező beleegyezése” nem ment simán, **a döntés előtti napot több ezren tüntettek Csíkszeredában** . Summa summarum, a csíkiak jobban lobbiztak Ceaușescunál, és a pártvezetés változtatott eredeti tervein.

A keserű galuskát sokáig nem tudták lenyelni az udvarhelyiek, de többségük ma már hálás a sorsnak, hogy Udvarhely központja nem vált betondzsungellé, s megmaradhatott annak a településnek, ami korábban is volt.

Választani a túlvilág és a Hargitán túli világ között

Állítólag több évtizedes az a városi legenda, mely szerint Udvarhely egyik temetőjében található egy sírkő (vagy fejfa), amelyen az "Itt es jobb, mint Csíkban" felirat olvasható.

Eszerint élt valaki a 19. századi Udvarhelyen, aki úgy vélte, hogy Udvarhelyen a föld alatt is jobb, mint Csíkban, illetve ha választani kellene a túlvilág és a Hargitán túli világ között, akkor inkább jöjjön a megboldogulás.

A sírkövet senki nem látta, fénykép sem létezett, létét semmi nem bizonyította, még a pontos helyéről is eltérőek az adatok, de **remekül lehetett vele cukkolni a csíkiakat**. Meg is próbáltak visszavágni (néha viccesen, néha komolyan), születtek Csíkot favorizáló mondatok, ellenérvek, elemzések, gazdasági kimutatások, melyek szerint **a feliratnak nem létező mivoltában sincs igaza**.

Lehet ugyan vitatkozni, hogy a versengésben pillanatnyilag épp melyik város tart előbb, de a sírfelirat frappánságát akkor sem lehet überelni.

Karalábé reformáció

Ha már lúd, akkor legyen kővér - gondolhatták a székelyudvarhelyi Karalábé Lovagrendnél. Nem véletlen, hogy a szervezet épített örökség megőrzéséért felelős szakosztálya "megtalálta" a több mint százévesnek vélt sírkövet, és idén júniusban közszemlére állította az udvarhelyi sétatéri parkban.

A tagok szerint hihetetlen értékű műemlékről van szó, és attól féltek, ha valaki más kezébe jut, az is felismeri ezt, és egy múzeumba zárva őrzik majd a követ.

Vicc ide, poén oda, nem mindenki fogta így fel, a virtuális világban el is szabadultak az indulatok, a kezdeményezőket széthúzással vádolták, mondván, hogy itt az "elfogult reformáció hangja szól, a hűséges és helytálló katolikus Csíkkal szemben", s hogy az ilyen mentalitás "veszejt el Erdélyt!"

Pedig a humoros fricska mögött van egy komolyabb szándék is. A városi legenda létezése tagadhatatlan. Nem tudni pontosan milyen szándékkal, de kiagyalója - akár tetszik, akár nem - nagyot alkotott. **A legenda híre messze ment, Udvarhelyre látogató turisták érdeklődnek a sírkő hollétéről, meglátogatnák, lefotóznák, hírét vinnék.**

A Karalábé Lovagrend tagjai turisztikai potenciált, értéket látnak a legendában, és azt mondták, egy próbát megér - a jövő hivatott dönteni cselekedetük hasznáról. Viszont **már most sok udvarhelyinek jelent remek elégtételt, értéket**, amit nem lehet kimutatni egy bankkártyán, esetleg a közösségi portálon egy selfie kíséretében: merthogy "Itt es jobb, mint Csíkban!"